

TALOUSARVIOALOITE 692/2003 vp

Määrärahan osoittaminen lapsilisien sitomiseksi indeksiin ja lapsilisien korottamiseen

Eduskunnalle

Useiden selvitysten mukaan lapsiperheiden köyhyysongelmat ovat lisääntyneet. Noin joka kymmenes lapsiperhe elää köyhyysrajan alapuolella. Erityisesti monilapsiset ja yhden huoltajan perheet ovat taloudellisesti heikossa asemassa. Perheiden taloudellinen epävarmuus ja nuorten naisten heikko työmarkkina-asema pätkätoineen ovat pakottaneet perheitä siirtämään lasten hankintaa tai luopumaan toiveista saada enemmän lapsia.

Lapsilisillä tasataan lapsiperheiden suurempia kuluja lapsettomiin perheisiin nähden. Vuoden 1995 jälkeen lapsilisiä ei kuitenkaan ole korotettu eikä lapsilisiin ole tehty kustannusten nousua korvaavaa indeksitarkistusta. Lapsilisiä ei ole sidottu indeksiin, toisin kuin merkittävä osa muista sosiaalietuuksista. Tämän vuoksi lapsilisien reaaliarvo laskee koko ajan. Jotta lapsilisät todella korvaisivat perheille lapsista aiheutuvia kustannuksia, lapsilisät pitäisi ostovoiman turvaamiseksi sitoa elinkustannusindeksiin, kuten lakialoitteessani (LA 27/2003 vp) ehdotan. Eduskunta on 4.10.2002 käsitellessään valtioneuvoston selontekoa lasten ja nuorten hyvinvoinnista hyväksynyt tätä asiaa koskevan ponten yksimielisesti.

Hallituksen esitys suunnata lapsilisän korotus vain ensimmäiselle lapselle antaa vääränlaista perhepoliittista signaalia aikana, jolloin syntyvyys pitäisi voimakkaammin saada nousuun. Ehdotus myös asettaa erikokoiset perheet keskenään eriarvoiseen asemaan. Lapsilisien korotus tulee hallituksen esityksestä poiketen kohdistaa kaikkien alle 7-vuotiaiden lapsilisiin, koska

usein perheen tulot ovat alkuvaiheessa alimmillaan ja koska lasten päivähoido aiheuttaa perheelle välittömiä kustannuksia, toisin kuin maksuton peruskoulu.

Hallituksen yksinhuoltajille suuntaama korotus ei ole riittävä, koska juuri yksinhuoltajaperheiden köyhyysongelma on suurin.

Hallituksen esityksestä poiketen lapsilisiä on korotettava nykyisestä 90 eurosta 100 euroon eli 10 eurolla kalenterikuukaudessa siten, että korotus kohdistetaan kaikkien alle 7-vuotiaiden lapsilisien korottamiseen. Tämän lisäksi yksinhuoltajakorotusta on korotettava nykyisestä 33,60 eurosta 38,60 euroon eli 5 eurolla kalenterikuukaudessa.

Esitysten kustannusvaikutus julkiseen talouteen on lapsilisien indeksiin sitomisen osalta 17 000 000 euroa, alle 7-vuotiaiden lapsilisien korotuksen osalta 48 000 000 euroa ja yksinhuoltajakorotuksen osalta 9 500 000 euroa eli yhteensä 74 500 000 euroa. Hallituksen esitys ensimmäisen lapsen lapsilisien korotuksesta ja yksinhuoltajakorotuksesta on kustannusvaikutukseltaan 74 100 000 euroa. Näin ollen hallituksen esitykseen verrattuna edellä mainittujen uudistusten lisämäärärahatarve on vain 400 000 euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2004 talousarvioon momentille 33.15.52 lisäyksenä 400 000 euroa lapsilisien korottamiseen ja lisää momentin peruste-

TAA 692/2003 vp — Sari Sarkomaa /kok ym.

*luihin maininnan, että määrärahasta
osoitetaan lapsilisien indeksikorotuk-
seen 17 000 000 euroa, alle 7-vuotiai-*

*den lapsilisien korotukseen 48 000 000
euroa ja yksinhuoltajakorotukseen
9 500 000 euroa.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2003

Sari Sarkomaa /kok
Maija Perho /kok
Anne Holmlund /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Marjukka Karttunen /kok
Ville Itälä /kok
Heikki A. Ollila /kok
Hanna-Leena Hemming /kok
Paula Risikko /kok
Jyrki Katainen /kok

Olli Nepponen /kok
Ben Zyskowitz /kok
Irja Tulonen /kok
Suvi Lindén /kok
Ahti Vielma /kok
Martin Saarikangas /kok
Lasse Virén /kok
Tapani Mäkinen /kok
Pertti Hemmilä /kok